

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/8/2015
Identifikačné číslo spisu:	6094899827
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6094899827.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Majetkový Holding, a. s., so sídlom Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 823 364, zastúpeného Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom, so sídlom Prievozská 2/A, 821 09 Bratislava, proti odporcovi C.. P., nar. XX.X.XXXX, bytom R., o zaplatenie sumy 299 770,04 eur, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 33Cb/507/1994 - 684 zo 6. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 33Cb/507/1994 - 684 zo 6. novembra 2014 v napadnutej prvej, tretej a štvrtej výrokovej vete z r u š u j e a v e c m u v t e j t o č a s t i v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom č. k. 33Cb/507/1994 - 684 zo 6. novembra 2014 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 299,770,04 eur. Vo zvyšku konanie zastavil. Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 16 596,96 eur a zaplateného preddavku na znalecké dokazovanie v sume 350 eur. Odporcovi ďalej uložil povinnosť nahradiť štátu na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici trovy v sume 88,98 eur v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobou uplatnená pohľadávka vznikla zo zmluvy o úvere č. S/50/92 a č. S 47/92, ktorú uzavrel odporca a VÚB a. s. pobočka Martin (ďalej len „VÚB“) dňa 17. júna 1992. Túto pohľadávku VÚB najskôr postúpila na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 28. júna 2000 spoločnosti Slovenská konsolidačná a. s. Bratislava (ďalej len „Slovenská konsolidačná a. s.“), čo postupca oznámil odporcovi listom zo 14. septembra 2000, v ktorom bola pohľadávka jednoznačne špecifikovaná jednak jej výškou a jednak dôvodom s tým, že ide o pohľadávku z úverovej zmluvy č. S/50/92 a č. S/47/92 zo 17. júna 1992. Následne nový veriteľ na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 23. januára 2004 túto pohľadávku postúpil terajšiemu navrhovateľovi. Jednoznačne čo do výšky a dôvodu ju identifikoval v prílohe č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok a túto skutočnosť postupca oznámil odporcovi podľa ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

Postúpenie pohľadávok upravujú ustanovenia § 524 až § 530 OZ, z ktorých nevyplývajú žiadne obmedzenia pre účastníkov zmluvy o postúpení pohľadávky pokiaľ ide o dojednanie výšky odplaty za postúpenú pohľadávku. Zmluva o postúpení pohľadávky sa môže dojednať buď ako zmluva odplatná, ale aj ako zmluva bezodplatná. Pokiaľ ide o výšku odplaty, Občiansky zákonník účastníkov zmluvy v tomto smere žiadnym spôsobom neobmedzuje. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, možno ju uzavrieť aj proti jeho vôli a dlžník dokonca o nej ani nemusí vedieť, nakoľko zmena v osobe veriteľa sa nedotýka jeho práv a povinností. Takúto zmenu je však potrebné dlžníkovi oznámiť, resp. mu preukázať uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávky. V opačnom prípade je dlžník oprávnený plniť pôvodnému veriteľovi a tým sa zbaviť záväzku. Pokiaľ si pôvodný veriteľ svoju oznamovaciu povinnosť nesplní, môže nový veriteľ (postupník) dosiahnuť účinnosť postúpenia pohľadávky voči dlžníkovi preukázaním postúpenia pohľadávky zmluvou o jej postúpení. Až oznámením alebo preukázaním postúpenia dlžníkovi vzniknú účinky postúpenia aj voči nemu a od tohto momentu je povinný plniť novému veriteľovi. V prípade, že postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi pôvodný veriteľ, bez ďalšieho tým dochádza k založeniu aktívnej vecnej legitímácie nového veriteľa.

Podľa názoru krajského súdu, predmetná pohľadávka bola spôsobilým predmetom postúpenia, keďže postúpením sa jej obsah zmenou veriteľa nezmenil a postúpením pohľadávky nedošlo ani k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Krajský súd považoval za právne irelevantnú námietku odporcu ohľadne výšky odplaty, za ktorú podľa jeho tvrdenia mala Slovenská konsolidačná a. s. postúpiť pohľadávku spoločnosti Majetkový holding a. s.

Odporca namietal aj výšku uplatnenej istiny, a to napriek tomu, že záväzok uznal. Za účelom zistenia opodstatnenosti tejto námietky krajský súd nariadil znalecké dokazovanie. Pri rozhodovaní ohľadne výšky uplatnenej pohľadávky vychádzal zo záverov uvedených znalcom Ing. Pavlom Šimonom v znaleckom posudku č. 19/2013. Znalec potvrdil výšku nesplatennej istiny z úverovej zmluvy č. S/50/92 vo výške 58 089,36 eur a z úverovej zmluvy č. S/47/92 vo výške 362 178,85 eur, teda celková výška nesplatennej istiny je vyššia, ako je uplatnená navrhovateľom v podaní z 20. októbra 2010. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 O. s. p. v prospech navrhovateľa, ktorému priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo súdneho poplatku za návrh v sume 16 596,96 eur a zo zaplateného preddavku na znalecké dokazovanie v sume 350 eur. O trovách štátu krajský súd rozhodol podľa ust. § 148 ods. 1, vety prvej O. s. p., podľa ktorého štát má proti účastníkom konania podľa výsledkov konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil. K náhrade trov konania súd zaviazal odporcu, ktorý v konaní proti navrhovateľovi bol neúspešný.

Proti zaväzujúcemu výroku rozsudku krajského súdu (prvá výroková veta rozsudku), ktorým bol odporca zaviazaný nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 16 596,96 eur a 350 eur (tretia výroková veta rozsudku) a výroku, ktorým bol odporca zaviazaný nahradiť štátu trovy konania v sume 88,98 eur (štvrtá výroková veta rozsudku) podal odporca (ďalej aj „odvolateľ“) v zákonom stanovenej lehote odvolanie najskôr elektronicky (založené je v spise na č. I. 716) a zároveň dňa 23.12.2014 na pošte (založené je v spise na č. I. 717), v ktorom namietal, že vec rozhodla nezákonná sudkyňa, na spor sa vzťahujú príslušné ustanovenia zákonov, ktoré ochraňujú spotrebiteľa, pohľadávka nemohla platne prejsť na Majetkový holding, a. s., ktorému súd svojim rozhodnutím priznal sumu, ktorá je v hrubom nepomere k jeho plneniu za pohľadávku (taký nárok je charakterizovaný ako trestný čin úžery), Majetkový holding, a. s. z vydražených nehnuteľností získal sumu, ktorá presahuje výšku uplatňovanú na súde od r. 2001, pričom v súdnom konaní uviedol nižšiu sumu, úverové a záložné zmluvy sú neplatné, výrok rozhodnutia v časti priznanej sumy je nezrozumiteľný a nevykonateľný tak, ako bol verejne vyhlásený na pojednávaní „ 299, 770, 04 eur? (ide o doslovný prepis zvukového záznamu), zápisnice z pojednávania konajúcej sudkyne sú tendenčné a hrubo skrátené v jeho neprospech a v prospech navrhovateľa. Zároveň odvolateľ uviedol, že odvolanie doplní v zákonnej lehote.

Doplnenie odvolania odporca urobil najskôr elektronicky dňa 7.01.2015 (založené je v spise na č. I. 718

a nasl.) a následne písomne (založené je v spise na č. l. 749 a nasl.).

Doplnenie odvolania na č. l. spisu 718 elektronickou formou dňa 7.01.2015 a následne písomne na č. l. spisu 749 (na pošte podané dňa 8.01.2015 a doručené krajskému súdu dňa 12.01.2015) bolo uskutočnené po uplynutí zákonom stanovenej 15 - dňovej odvolacej lehoty, z dôvodu ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „NS SR“) neprihliadol na doplnenie odvolania na č. l. spisu 718 a nasl. a č. l. spisu 749 a nasl., keďže rozsah odvolania, ako aj jeho dôvody mohol odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (ust. § 205 ods. 3 O. s. p.).

K odvolaniu odporcu zaslal navrhovateľ písomné vyjadrenie, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal vec na základe odvolania odporcu (založeného v spise na č. l. 716 a 717) podaného v zákonom stanovenej lehote, bez nariadenia pojednávania (ust. § 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že je splnená zákonná podmienka na jeho zrušenie z nasledovného dôvodu:

Prvou výrokovou vetou rozsudku krajský súd uložil odporcovi povinnosť „zaplatiť navrhovateľovi 299, 770, 04 eur“. V závere rozsudku na strane 15 krajský súd uviedol, že „na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku“.

Odporca v odvolaní o. i. namietal, že zaväzujúci výrok rozsudku krajského súdu v prvej výrokovej vete je nezrozumiteľný a nevykonateľný nakoľko krajský súd mu uložil povinnosť zaplatiť 299, 770, 04 eur a takýto výrok rozsudku bol aj verejne vyhlásený na pojednávaní súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedenú námietku odporcu odvolací súd zisťoval, aký rozsudok bol zaznamenaný v zápisnici o pojednávaní pred krajským súdom dňa 6. novembra 2014 a aký rozsudok bol vyhlásený krajským súdom na uvedenom pojednávaní.

Z obsahu písomnej zápisnice o pojednávaní dňa 6. novembra 2014 (7 strana) vyplýva totožný výrok rozsudku krajského súdu ako je uvedený v enunciate písomne vyhotoveného rozsudku súdu zo 6. novembra 2014. Následne preto odvolací súd pristúpil k vypočutiu si zvukového záznamu z pojednávania konaného dňa 6. novembra 2014 (založený je v spise na č. l. 674), z ktorého vyplýva, že krajský súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť totožnú sumu, ako je uvedená v prvej výrokovej vete rozsudku krajského súdu, t. j. sumu 299, 770, 04 eur.

Výrok súdneho rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, preto musí presne, určito a zrozumiteľne vyjadrovať závery, ku ktorým dospel súd pri svojom rozhodovaní. Povinnosťou súdu je preto dôsledne rešpektovať požiadavky určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku rozhodnutia tak, aby uvedeným postupom nebola narušená právna istota účastníka konania. Určitosť, presnosť a zrozumiteľnosť výroku rozhodnutia je totiž podmienkou toho, aby mohol byť aj materiálne vykonateľný (v prípade jeho nedobrovoľného splnenia povinným účastníkom konania). Z ustanovenia § 156 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne, vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky, pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia. Z ustanovenia § 156 ods. 4 O. s. p. ďalej vyplýva, že len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný, čo znamená, že na rozsudku nemôže súd, ktorý ho vyhlásil, zásadne nič meniť, a to ani vtedy, ak by následne zistil, že rozhodol nesprávne. Výnimkou z tejto zásady je ustanovenie § 164 O. s. p., ktoré umožňuje vykonať (aj bez návrhu) za určitých podmienok opravu rozsudku. Keďže ide o výnimku zo všeobecnej zásady vyjadrenej v ust. § 156 ods. 4 O. s. p., ustanovenie § 164 O. s. p. nemožno vykladať extenzívne, nakoľko jeho použitie je nutné pripustiť len v prípadoch v ňom výslovne uvedených. Rozsudok podľa ust. § 164 O. s. p. je preto možné opraviť len v prípadoch, že ide o chyby v písaní, počítaní a ďalej o také chyby, ktoré sú ako zrejmé nesprávnosti podobného pôvodu ako chyby v písaní a počítaní a ku ktorým došlo okamžitým zlyhaním v duševnej alebo mechanickej činnosti osoby, za účasti ktorej došlo k vyhláseniu rozsudku alebo jeho vyhotoveniu.

O takýto prípad v posudzovanej veci nešlo, keďže na zaplatenie nezrozumiteľnej a zmätočnej sumy bol odporca zaviazaný výrokom rozsudku, ktorý krajský súd vyhlásil na pojednávaní dňa 6. novembra 2014 (a ktorým je viazaný) a ktorý je v celom rozsahu totožný so znením výroku rozsudku uvedenom v zápisnici krajského súdu dňa 6. novembra 2014, ako aj znením výroku uvedenom v písomnom vyhotovení rozsudku krajského súdu. Nakoľko výrok rozsudku krajského súdu v prvej výrokovej vete je nezrozumiteľný, zmätočný a nepreskúmateľný a takýto výrok rozsudku by následne nemohol byť ani materiálne vykonateľný, odvolací súd považoval túto odvoláciu námietku odporcu za dôvodnú. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici v prvej výrokovej vete, ako aj závislých výrokoch o náhrade trov konania účastníka a štátu (v tretej a štvrtej výrokovej vete rozsudku) podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne v novom rozhodnutí vo veci krajský súd (ust. § 224 ods. 3 O. s. p.).

Uznesenie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie.